

Svar på Remittering av betänkandet ”Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57)”.

Sammanfattning

Arjeplogs kommun vill genom sitt yttrande belysa remissens förslag utifrån ett glesbygdsperspektiv. De befolkningsmässigt mindre orterna har andra förutsättningar och utmaningar än större orter. Arjeplogs kommun önskar att dessa tas i beaktande när utredningen omvandlas till uppdrag, och när förutsättningarna för arbetet ska utformas framåt.

Möjlighet till att uppfylla det som föreslås i utredningen måste fungera utifrån de olika grundförutsättningar som finns. Oavsett geografiskt läge, befolkningsmängd och ökade befolkningsunderlag vid turistnäringssäsongen, eller ospecificerade prioriteringar som nämns i remissen.

Allmänna synpunkter till remissen

Arjeplogs kommun förbehåller att man i utredningen beaktar kommunens geografiska placering, framförallt mindre orter i anslutning till större vägar. Prioritetsordningen är inte belyst men i de kriterier som nämns finns inte vägar eller geografiska brännpunkter som är av betydelse, nämnda.

För åtgärder som remissen föreslår behövs det resurser i form av planeringsförutsättningar, tydlighet i lagar och föreskrifter, personal (civila och anställda), ekonomiska förutsättningar och en realistisk tidsaxel för arbetet. Det ger bättre förutsättningar för både genomförande och god ekonomisk hushållning i kommunen.

Arjeplogs kommun önskar vägledning om hur eventuell samverkan/dialog mellan olika aktörer ska fungera till exempel utifrån en samverkansöverenskommelse för att skapa samsyn ur ett krisberedskapsperspektiv.

6.2 Planering av ett ändamålsenligt skyddsrumbestånd

6.2.1. Nödvändiga skyddsrumsåtgärder bör i ett första skede fokusera på storstäderna och andra utsatta områden.

Arjeplogs kommun önskar att man breddar kriterierna gällande vad som ska komma att avgöra största behovet av skyddsrum som är strategiskt viktiga i händelser av väpnat angrepp. Det kan finnas anledning att titta bredare utöver storstäder, bebyggelse i närhet av anläggningar för militär eller annan samhällsviktig verksamhet. Arjeplog kan vara en viktig berörd aktör som gränskommun till Norge (Nato) och Arvidsjaur med K4 som har andra förpliktelser utifrån rikets säkerhet.

Tillgången till skyddsåtgärder som utrymning kan vara begränsade i Arjeplog med hänsyn till de stora befolkningsmängder som återfinns periodvis under året. Befolkningen består av 2700

personer men under turistsäsong (dvs jaktperioder, sommarsäsong, biltestnäringen vintertid och påsk) inrymmer kommunen totalt 10 000 personer.

6.2.2 Den närmare planeringen av tillgången till skyddsrum

Arjeplogs kommun tillstyrker det som omnämns i remissen att det kan finnas skäl att regelbundet uppdatera *modellen* för skyddsrumstötorter, men också att uppdatera *kriterierna*.

Arjeplogs kommun konstaterar att det finns få skyddsrum i förhållande till befolkningen.

I Arjeplogs kommun förekommer inga nybyggnationer i form av bostadshus. Om Arjeplogs kommun ska utöka omfattningen av skyddsrum så behöver man utföra omfattande renoveringar eller tillbyggnationer.

6.3 Modernisering och anpassning av skyddsrumsbeståndet

6.3.1 kontroller av befintliga skyddsrum.

Arjeplogs kommun tillstyrker förslaget att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bibehåller en stor del av ansvaret för skyddsrummen (föreskrifter, utbildning osv.) och förslaget att Länsstyrelsen tilldelas ansvaret som kontrollverksamhet.

6.3.2 Underhåll och upprustning av befintliga skyddsrum

Arjeplogs kommun anser att det måste finnas ett statligt stöd när en fastighet behöver rivas, återuppbyggas och om skyddsrummet ska aktualiseras i sina förutsättningar utöver de krav som finns för fastighetsägarna i dag. Vid statligt stöd behövs tydlighet och ramar för omfattande underhållsåtgärder.

7.2 Rättslig reglering

7.2.2–7.2.3 Utrymning och inkvartering

Om det uppstår avbrott på de få större vägarna som finns kan det få stora konsekvenser vid en inrymning och utrymning.

Befolkningen varierar i stor omfattning under året något som kartläggningen behöver ta i beaktning.

10.11 Utökad lokal organisering av frivilliga för insatser under höjd beredskap och fredstida förhållanden

10.11.1-10.11.2

I små kommuner finns för lite resurser för att uppfylla det behov som uttrycks i utredningen. I vissa fall finns ingen fungerande organisation kring FRG ännu och i övrigt små ideella krafter utifrån folkmängd. Medelåldern hos befolkningen i glesbygd är högre samtidigt som befolkningsutvecklingen är negativ. Därmed är det svårare att få frivilliga som finns kvar över tid, i den omfattning som behövs.

Mindre kommuner har ofta god förmåga och inställning till samverka aktörer emellan då det finns en mentalitet att hjälpa varandra eftersom vi bor i glesbygd.

Beslutsunderlag

Remiss av SOU 2022:57 Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap

Beslutet expedieras till: fo.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till fo.ssk@regeringskansliet.se. Anges diarienummer Fö2023/00074 Ange senast 19 maj 2023.

Missiv för Remiss – Remittering av betänkandet Ett stärkt skydd för.

Civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57), 2023-01-04.

Betänkandet Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap

(SOU 2022:57), 2023-01-04.

Beslutsexpediering

Krisberedskapssamordnare.

Kvalificerad handläggare och utredare.

Isak Utsi

Kommunstyrelsens ordförande.

